

BURG KASTL a Magyar Örökség része

Tisztelt Elnök Úr! Kedves Burg Kastliak! Hölgyeim és Uraim!

Köszönöm a meghívást!, Azt, hogy megtisztelő felkérésükre, szólhatok az Alma Materről, mely fél évszázadon át lehetőséget, reményt adott néhány ezer magyar ifjúnak, s a nyugati magyarság jórészének. hogy teljesíthesse Reményik Sándor óhaját:

„Ti megbecsültök minden rendet,

Melyen a béke alapul.

De ne halljátok soha többé

Isten ígését magyarul?!

S gyermekeket az iskolában

Ne hallja szülője szavát?!

Ne hagyjátok a templomot,

A templomot s az iskolát!”

A nyugati világ magyar gimnazistáinak a templomot s az iskolát 2007-ig Burg Kastl jelentette.

A második világháború vérzivatarában nyugatra menekült, vagy száműzött sokszázezer hontalanná vált magyar zöme a lepusztított, megszállt, éhező Ausztria és Bajorország menekülttáboraihoz menekült. Onnan keresett kiutat, jövőt a világ minden tája felé. Ebben a kiszolgáltatott helyzetben, a gyermekek sorsával - a szülők mellett - jobbra csak az egyházak papjai és a cserkészlet áldozatkész tagjai, vezetői törődtek. Tansegédlet és tankönyvek nélkül, rendszeres, áldozatos munkával elkezdtek az ifjak oktatását-nevelését.

A Magyar Gimnázium bölcsője Passauban, Gizella királynéknak szülővárosában ringott... Mivel a *passaui menekülttábort* feloszlatták, a gimnázium 130 diákjával átkerült a *Bodeni tó* melletti *Lindenberg*-be, onnan 1953-ban átköltözött *Bauschlottba*, ahol egy vadászkastélyban kapott ideiglenes otthont...

A Magyar Gimnázium sorsában fordulatot és megújulást az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc letiprását követő, világszerte megnyilvánuló szolidaritási hullám hozott.

A II. világháború utáni legnagyobb (1956. novembertől -1958 májusig tartó) menekülthulláma alatt 210 ezer magyar hagyta el hazáját, zömmel Ausztria felé, kiknek 60 %-a harminc év alatti volt, köztük nagy számban iskoláskorú diákok.

Ausztriában számos helyen (Innsbruck, Gran, Wiesenhof, Iselsberg, Kammer), s még **Bajorországban** létesítettek számukra pár évig egzisztáló átmeneti középiskolákat.

A fentebb említett intézményeknek is utódja lett, az Ambrus Szaniszló, Ádám György, Galambos Iréneusz, Radics János és Major Márk atyák vezetésével megújuló Magyar Gimnázium, mely szintén sok menekült diákot fogadott be. A menekültek gimnáziumát a

német segélyszervezetek, egyházak és a bajor állam is jelentős összeggel támogatta. Akkoriban az iskola élére Dr. Harangozó Ferenc, Mindszenty bíboros hajdani káplánja került, aki végigjárta Amerikát és Európát, hogy a kilenc évfolyamos gimnáziumnak és internátusának segínyt, folyamatos anyagi támogatást szerezzen.

Isten segítségével:

- 1957 decemberében a bajor oktatási miniszter elfogadta az Iskola Bizottság tervezetét s ezzel **a Magyar Gimnázium államilag jóváhagyott** és elismert magániskola lett. 1958/59-ben 21 tanárt és 323 diákot tartottak számon.
- Hosszas utánajárás után **a bajor állam átengedte a Magyar Gimnáziumnak a Burg Kastl kolostorvárat**, ahol egy kis magyar szigetet építettek ki. Az emigráció összefogott, gyűjtésbe kezdett, új Leányinternátust emelt a Várban, amelynek vezetésére *Kastl*ba hozták az **Isteni Megváltó Leányai tanítórendet**.
- **1958-tól** a bajor és a nyugat-német állam, valamint a katolikus egyház, illetve a szülők anyagi támogatásával létrehozták és **fél évszázadon át működtették** a Kárpát-medencén túl élő **diaszpóránk egyetlen magyar tannyelvű középiskoláját, a Burg Kastli Európai Magyar Gimnáziumot**.
- E középiskolába és internátusába a világ minden tájáról érkeztek diákok Dél-Amerikától-Kanadáig, Svédországtól az USA-ig, Dél-Afrikától- Ausztriáig....
- A jeles intézmény lelki és anyagi segítőihez tartoztak olyan neves személyek is, mint: Habsburg Ottó, a Pán-európai Unió elnöke, Alfons Goppel bajor miniszterelnök, Mindszenty József bíboros hercegprímás, a müncheni érsek és bíboros Josef Ratzinger (ma XVII. Benedek pápa), Wittelsbach bajor hercegi család, a Szabad Európa Rádió magyar munkatársai.....
- „A magyar emigráció vezetői is rendszeresen „zarándokoltak” el a bajor községbe – amelyet sokan az emigráció Mekkájának tartottak -, hogy erőt merítsenek az ott szereplő élményekből, hogy láthassák, hűségük a magyar ügy, a magyar szabadság és függetlenség iránt nem egy halálra ítélt vállalkozás, hisz ezek a fiatalok továbbviszik a nemes ügyet.” (Kiss Ulrich)
- **+Nagy Alajos** 56-os németországi menekült vallomását idézem: **„Burg Kastl behozta Európát Magyarországra – s Magyarországot kivitte Európába.”**

E gondolattal, s indokoló érvekkel Ő keresett meg 2003 táján, kérve, hogy segítsék a halálra ítélt Burg Kastli Magyar Gimnázium megmentésében. Nem kellett sokat győzködnie! Az Andrásfalvy Bertalan vezette kultuszminisztériumban közreműködtem, hogy 1991-ben az új magyar-német oktatási-kulturális együttműködési szerződésbe Kastl valahogy belekerüljön.

(A magyar kormány tankönyvekkel, tanárokkal, részben anyagilag is támogatja a Kastli Magyar Gimnázium jövőbeni működését, kulturmisszióját. Megjegyzem, hogy a korábbi magyar kormányok soha, semmilyen figyelmet nem fordítottak rá, miközben a nyugat-németek támogatták a hazánkban működő német nemzetiségi oktatást.)

E kulturális együttműködési megállapodással biztosítani akartuk a Magyar Gimnázium jövőjét.

A rendszerváltás illúziójában ugyanis a külföldi támogatók részéről, sőt az emigráció bizonyos köreiből is megkérdőjeleződött a nyugati magyar intézmények léte (pl. Nagy Imre Intézet, Párizsi M. Műhely, Új Látóhatár, SZER, stb.). Ezt követte intézményeink fölszámolása, „hazaköltözése”, amely később hatalmas károkat okozott az új magyar demokráciának, szellemi életünknek, a magyar diaszpórának és nemzetpolitikánknak is.

Noha a nyugat-európai magyar intézményhálózat jórésze megszűnt, az ezredfordulón ismét fölmerült bajorországi kis-Pannonhalmánk ügye, a németek adományaként működő egyetlen magyar iskola fölszámolásának kérdése. Ezt nagyon szeretnénk volna megakadályozni. A balliberális fordulattal alakult új honi kormányban azonban nem találtunk pártfogóra. Ezért barátainkkal együtt úgy döntöttünk, hogy - értékelve a keresztény-nemzeti szellemiségű oktatás átmentésében és a nyugati szórványban élő ifjúság magyar nevelésében mutatott példaadó szerepét - ; **a Burg Kastli Európai Magyar Gimnáziumot Magyar Örökség-díjra javasoljuk.** A javaslatot, az Ezüstkönyv szerint 2003-ban: **Bakos István, Bíró Zoltán, Kiss Gy. Csaba és Nagy Alajos** írta alá. Úgy véltük ezzel segíthetjük a közelgő vész túlélését. Néhány mondatot szólok arról, hogy miért bízunk a Magyar Örökség-díjban:

Magyarországon mintegy háromszáz féle kitüntetést, díjat stb. osztanak ki évente, amelynek kb. egyharmada állami, kormányzati kitüntetés, a többi az egyházak, önkormányzatok, civil szervezetek, alapítványok stb. különféle elismerései...Közülük kiemelkedik az 1995-ben létesített Magyar Örökség-díj, amelynek célja – a magyarság kiváló személyiségeinek, intézményeinek; a **példaembereknek** és alkotásaiknak elismerése– az **értékmentés**, amely egyre fontosabbá válik értékromboló világunkban.

A **Magyar Örökség kitüntető címet** csak a **beérkezett állampolgári javaslatok alapján ítélteti oda** a jeles személyiségekből álló Bizottság. E javaslatok bekerülnek az ún. Ezüstkönyvbe, amelyből negyedévenként kiválasztják, s kitüntetik a legméltóbb hetet. A nemzet egészét képviselő **kitüntetettek** bekerülnek a **Magyarság Láthatatlan Szellemi Múzeumába**. Értelmezésül Szent Pált idézem: *"...nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók"* (2 Kor 4:18).

Negyünk javaslatát kevesen támogatták a Magyar Örökség-díj Bizottságban, mivel a csonka-hazában kevesen ismerték Kastli kivételes szerepét; kitűnő tanárait, növendékeit. Később a Gimnáziumon belül indultak el olyan nemtelen belharcok, amelyek inkább hírhedté, mint híressé tették az intézményt. Követte ezt a hatóságokra is kiterjedő, a média torzításaival tetézett áldatlan háborúskodás, a 2006-os végkifejletig. Erről én nem tudok, nem is akarok szólni, csak fájjalom a történeteket.

Tény, hogy számunkra elveszett a nyugati magyarság egyedülálló, csodás természeti és történelmi környezetben működött Magyar Gimnáziuma.

Megmaradt azonban szellemi öröksége, amelyet közel négyezer hajdani diákja őriz. Sokan közülük úgy ígérk; ezzel úgy sáfárkodnak, hogy ami kincses hagyomány és tudás, azt továbbadják utódaiknak, s révükön a befogadó országoknak, ahol élnek, s nemzetünknek, amelynek nyelvén, kultúráján nevelkedtek. Garanciát a személyes kapcsolathálózatra épülő értékőrzésre, az európai magyar jövő építésének ígéretére a **Burg Kastl Alumni ad**. Reméljük, hogy egyesületük - hűséges növendékei összefogásával - képes lesz megőrizni a Kastli Európai Magyar Gimnáziumot; annak nemcsak tárgyi emlékeit, hanem szellemi hagyatékát, fontos emberi értékeit átörökítik az arra érdemes utódokra.

A Magyar Örökség-díjra - az **Alumni jelenlegi vezetői által** a 2009-ben **tett** újabb **javaslat** bizottsági elfogadásakor, ez az ígéret sokat nyomott a latba. **Jókay Károly** alumnus 2010. június 19-i **laudációját** követően, a MTA Dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt - a díj bizottsági átadójaként, Juhász Judit megerősítő szavaival - örömmel jelenthettük be, hogy: **az arra méltó Burg Kastl Magyar Gimnázium fél évszázados nevelő tevékenysége Magyar Örökség. A Burg Kastl Magyar Gimnázium nevét az Aranykönyv őrzi.**

E kitüntetés révén tehát Önök - az iskola hajdani tanárai és diákjai - mindannyian részesei a Magyar Örökségnek; bekerültek a Magyarság Láthatatlan Szellemi Múzeumába. Hálás vagyok a Sorsnak, hogy a Bizottság részéről az erről szóló oklevelet és aranyjelvényt én adhattam át. Itt sem mondhatok mást, mint akkor Tarnai Lászlónak: Szívből kívánom, hogy méltón őrizzék e díjat, legyenek hűek **a Burg Kastl Magyar Gimnázium** értékadó szellemiségéhez, amely **a Magyar Örökség része** volt és marad mindaddig, amíg szellemi-emberi hagyatéka él.

Budapest, 2010. október 20.

Bakos István